

Motion

1978/79:2331

av Kerstin Andersson i Hjärtum m. fl.

med anledning av propositionen 1978/79:130 om vissa åtgärder på växtförädlingsområdet m. m.

Under andra världskriget fick linodlingen i Sverige en hel del stöd av statsmakterna. 1966 beslöts emellertid att stödet till linodlingen skulle upphöra, bl. a. från arbetsmarknadssynpunkt. Efter detta reducerades linodlingen kraftigt och har nu endast karaktär av hobbyverksamhet. Detta har gjort att det är stora svårigheter att få tag i fina kvaliteter av lingarn för knyppling och för damastvävning. Intresset för linodling har ökat i hela landet, och så långt norrut som i Överkalix kan man med framgång odla lin.

Efter motioner i riksdagen 1975 och 1975/76 uttalade jordbruksutskottet bl. a. att de omständigheter varpå 1966 års beslut grundades i väsentliga avseenden ändrats och att vissa svårigheter råder, bl. a. vad gäller försörjningen med råvaror. Utskottet ansåg vidare att linhantering för husbehov bör tillmätas ett värde och att stöd i någon form är påkallat. Utskottet ansåg då att Sveriges utsädesförening borde kunna omfördela sitt anslag inom ramen för bidrag.

Intresset för linodling har hållit i sig. Efterfrågan på utsäde ökar, kurser i linkännedom och linberedning har fått dubblas m. m. I början av 1970-talet var det svårt att få tag i utsäde, men man har med Sveriges utsädesförenings hjälp kunnat ta hem Svalövsförädlat – i Polen uppförökat – utsäde till försäljning. En person måste varje år åka till Polen och hjälpa till med urvalsarbete, och på det viset fortsätter förädlingsarbetet. Problemet är nu att om inte en särskild tjänst, på hel- eller halvtid, snarast möjligt inrättas vid Svalövs utsädesförening, med uppgift att säkra tillgången på lämpligt utsäde i Sverige, ge upplysning om möjligheter till inköp av enkla redskap för linets beredning samt lättillgänglig, helst kostnadsfri, information och rådgivning beträffande linets odling, beredning och användning, kommer kunskapen om detta att försvinna. Den person som nu utför detta är pensionär sedan några år men fortsätter av intresse för att kunskapen om lin skall bli bestående i Sverige.

Av naturliga skäl kan detta inte fortbestå, och det finns risk att den hittills lämnade servicen till linodlare och hemslöjd kommer att upphöra.

Spånadslin är vid sidan av ull en av den svenska hemslöjdens basprodukter. Dess fortlevnad är inte bara önskvärd utan den är nödvändig ur beredskapssynpunkt. Svensk linodling förtjänar stöd från det allmänna, så att inte kunskapen om lin och fortsatt förädling av linutsäde försvinner.

En motion med detta innehåll behandlades i jordbruksutskottets betän-

kande 1977/78:12. Utskottet vitsordade det önskvärda i att kunskaperna om bl. a. odling och beredning av lin skall bli bestående i Sverige. Utskottet förutsatte att frågan om åtgärder för att trygga en fortsatt inhemsk linodling skulle komma att prövas i samband med utredningen om vissa frågor inom växtförädlingsverksamheten.

Nu har propositionen 1978/79:130 om vissa åtgärder inom växtförädlingsområdet m. m. kommit, men i denna finns ingenting nämnt om resurser eller upplysningar om att man beaktat vad ett enhälligt jordbruksutskott och en enällig riksdag ställt sig bakom.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att den vid Svalöf AB bedrivna linverksamheten skall tryggas genom statligt stöd,
2. att riksdagen anholder om åtgärder för att med samhälleligt stöd stimulera en utökad linodling inom landet.

Stockholm den 27 mars 1979

KERSTIN ANDERSSON (c)

i Hjärtum

LILLY HANSSON (s)

HANS WACHTMEISTER (m)

INGEGÄRD OSKARSSON (c)

OLLE AULIN (m)

KERSTI SWARTZ (fp)

